

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတကာ ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုကော်မရှင် (USCIRF) သည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ သီးခြားရပ်တည်လျက် ကွဲပြားသောအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန် အထက်လွတ်တော်မှ ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုပြီး သမ္မတ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် အထက်လွတ်တော်တို့ကို အကြံပြုချက်များပေးသည့် သီးခြားရပ်တည်လျက် နိုင်ငံရေးပါတီ နှစ်ရပ်ပါရှိသည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အကြံပြုအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါသည်။ USCIRF သည် ဤအကြံပြုချက်များကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ၊ နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်းနှင့် အခြားသော နိုင်ငံတကာစာချုပ်စာတမ်းများတွင်တွေ့ရှိရသည့် အဆင့်အတန်းများပေါ်တွင် အခြေခံထားပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာသည် နယ်မြေဒေသရှိ မတရားဖိနှိပ်မှုများအား မှတ်တမ်းတင်ထားရန်နှင့် အမေရိကန်အစိုးရထံ မူဝါဒရေးရာ သီးခြားအကြံပြုချက်များပေးရန် မဟာမင်းကြီးများနှင့် ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်ဝန်ထမ်းများ၏ တစ်နှစ်စာ အလုပ်၏ အထွတ်အထိပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၆ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့အထိ အကြောင်းအရာများ ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့ရာတွင် အချို့သော အကြောင်းအရာများမှာ ၎င်းအချိန်အပိုင်းအခြားနောက်ပိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် အရေးပါသော အဖြစ်အပျက်များ ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းသော ရွေးကောက်ပွဲများဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကြာ စစ်တပ်မှ ချုပ်ကိုင်ထားသည့် အစိုးရကိုအဆုံးသတ်ခဲ့သော်လည်း အစိုးရအသစ်သည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ထိုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သူများသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာလွတ်လပ်မှုကို ဆက်လက်ချိုးဖောက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းချိုးဖောက်မှုများမှာ ရွေးကောက်ပွဲကာလတွင် ထင်ရှားသည့်အရာများ ဖြစ်သွားပါသည်။ ၎င်းချိုးဖောက်မှုများမှာ အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များအတွက် ပြင်းထန်ပြီး ၎င်းတို့အများအပြား မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးခဲ့ခြင်းကို နိုင်ငံတကာသတင်းမီဒီယာမှ ဖော်ပြလိုက်သည့်အခါ ၎င်းတို့အပေါ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုမှာ ပိုမိုထင်ရှား သွားပါသည်။ ရိုဟင်ဂျာများကဲ့သို့ အကာအကွယ်ပေးမှုအလိုအပ်ဆုံးသူများအား အကာအကွယ်ပေးမည့်အစား မြန်မာ အစိုးရသည် ၎င်း၏သီးခြားခွဲနေမှုနှင့် အန္တရာယ်ကျရောက်ရန် လွယ်ကူသည့်အုပ်စုများအား အရေးမပေးခြင်းကို ပိုမို ပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် သိန်းပေါင်းများစွာသောသူများမှာ ပြည်တွင်းအိုးအိမ်ဆုံးရှုံးသွားပြီး အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ကင်းမဲ့ သွားပါသည်။ အစိုးရသည် အမုန်းတရားထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများကို ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး ဘာသာရေးလူနည်းစုနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများအပေါ် သည်းခံမှုကင်းမဲ့ခြင်းကို အတားအဆီးမရှိ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် "အမျိုးဘာသာသာသနာ ဥပဒေပြုမှုကြမ်း" လေးရပ်ကို ဥပဒေအဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းရေးအတွက် ဦးဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ စနစ်တကျ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေသော ကမ်းကုန်သည့် ချိုးဖောက်မှုများအပေါ် အခြေခံ၍ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအား နိုင်ငံတကာ ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုအက်ဥပဒေ (IRFA) အရ "အထူး စိုးရိမ်ဖွယ်ရာနိုင်ငံ" သို့မဟုတ် CPC ဟု သတ်မှတ်ရန် USCIRF မှ ဆက်လက်အကြံပြုပါသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ မြန်မာနိုင်ငံအား ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှ စ၍ CPC အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်မှာ မကြာသေးမီ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအထိ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ခံ

၂၀၁၅ ခုနှစ်အပေါ် မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ရွေးကောက်ပွဲများလွှမ်းမိုးခဲ့ပြီး ကာလကြာအတိုက်အခံပါတီ ဖြစ်သော အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) မှ နေရာအများစုအနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ချုပ်ကိုင်ခွင့်

ရရှိသွားပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအခြေခံလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများ၊ ရိုဟင်ဂျာမဲဆန္ဒရှင်များ၏ မဲပေးခွင့် ဆုံးရှုံးမှု၊ ရွေးကောက်ခံ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များ အရည်အချင်းမမီဖြစ်သွားခြင်းများတို့ဖြင့် အများအလွင်းများစွာ ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ မြန်မာအစိုးရမှ အမျိုးဘာသာသာသနာ ဥပဒေကြမ်းလေးရပ်စလုံးကို ဥပဒေ အဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ပြင်းပြသည့် မ-ဘ-သ အဖွဲ့နှင့် ၎င်းအဖွဲ့ကို ထောက်ခံအားပေးသူများမှ နိုင်ငံတစ်ဝန်း လှည့်လည်ကာ စတင်အောင်ပွဲခံခဲ့ကြပါသည်။ ဘာသာကူးပြောင်းမှု၊ အိမ်ထောင်ပြုမှုနှင့် သားဖွားမှုအပေါ် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်တစ်ရပ်စီမှာ အထူးသဖြင့် မူဆလင်များပါဝင်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သူများ အပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံကာ လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်ထားပြီး အမျိုးသမီးများ၏ ရပိုင်ခွင့်များကို လျော့နည်း စေပါသည်။ မြန်မာ့အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အမျိုးသမီးအုပ်စုများ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းတို့မှ ၎င်းဥပဒေများအပေါ် အကြီးအကျယ် ရှုတ်ချခဲ့ပါသည်။

နောက်ဆုံးအကြိမ် နိုင်ငံတစ်ဝန်းရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံမှာ အံ့မခန်းပွင့်လင်းသွား သော်လည်း သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ အစိုးရမှာ လွတ်လပ်စွာယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်အပါအဝင် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များအပေါ် ဆက်လက် ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခဲ့ပါသည်။ ဥပမာ ဘာသာရေးသည်းမခံမှု ကြီးထွားလာခြင်းကြောင့် ဘာသာရေးလူနည်းစုနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။ အခြားရပိုင်ခွင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကျောင်းသားကျောင်းသူ အယောက် ၁၀၀ ကျော်နှင့်အခြားသူများမှာ အမျိုးသားပညာရေးဥပဒေအပေါ် ဆန့်ကျင်မှုကြောင့် အဖမ်းဆီးခံရပြီး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ချောစနီထွန်းမှာ တပ်မတော်ကိုဝေဖန်သည့် ရေးသားချက်များ Facebook တွင် တင်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခြောက်လ ချမှတ်ခံခဲ့ရပါသည်။ ထွက်ခွာသွားသည့်အစိုးရမှ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၅၂ ဦးအား လွှတ်ပေးခဲ့သော်လည်း အမှုရင်ဆိုင်နေသူ ခန့်မှန်းခြေအယောက် ၄၀၀ ကျော်နှင့် ခန့်မှန်းခြေအယောက် ၈၀ ကျော် ထောင်တွင်း ရှိနေသူများအတွက် လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ စိုးရိမ်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လက်နက်ကိုင်အုပ်စု တစ်ဝက်ခန့်မျှသာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရန် သဘောတူပြီး ရှမ်းပြည်နယ်ဒေသအချို့နှင့် အခြားဒေသများတွင် ပြင်းထန်သည့် တိုက်ပွဲများ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေပြီး ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပြည်သူတို့ အိုးအိမ်ကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် အစိုးရ၏ သမိုင်းဝင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်မှာ ထင်သလောက် မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။

၂၀၁၄ ခုသန်းခေါင်စာရင်းကာလတွင် ကောက်ခံရရှိသည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများအား ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ရရှိနိုင်သည့်အချက်အလက်များအရ လူဦးရေ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ၊ လေးရာခိုင်နှုန်းမှာ ခရစ်ယာန်များနှင့် လေးရာခိုင်နှုန်းမှာ မူဆလင်များဖြစ်ကြပါသည်။ နိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးနေသူ ရိုဟင်ဂျာ မူဆလင်ဦးရေ ဆက်လက်များပြားနေလျက်ရှိသော်လည်း ၎င်းတို့မှာ လူဦးရေစုစုပေါင်း ၅၁ သန်းအနက် တစ်သန်း အထိရှိပါသည်။

ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုအခြေအနေများ ၂၀၁၅-၂၀၁၆

ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များ၏ အတိဒုက္ခ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အထူးသဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များနှင့် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ဆိုးရွားသည့်စခန်းများတွင် ကန့်သတ်ခံနေရသည့် ခန့်မှန်းခြေ ၁၄၀၀၀၀ ရှိ ရိုဟင်ဂျာ မူဆလင်များ၏အခြေအနေမှာ စိုးရိမ်စရာကောင်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့အစည်းအချို့မှာ - မိမိတို့ ပြည်နယ်၏ ဆင်းရဲမှုလွန်ကဲခြင်းကြောင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခံရသည့် တိုင်းရင်းသားရခိုင်လူမျိုးများအပါအဝင် - လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း အချို့ကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခဲ့သော်လည်း အစိုးရမှ ရိုဟင်ဂျာတို့၏ ဆိုးရွားလွန်းလှသော အခြေအနေများ၏ အရင်းခံ အကြောင်းရင်းကို ဖြေရှင်းပေးခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ မြန်မာအစိုးရသည် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၊ လွတ်လပ်စွာ

သွားလာခွင့်၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရယူရေးနှင့် အခြားသော အခြေခံဝန်ဆောင်မှုများပေးရန် ဆက်လက် ငြင်းဆို ခဲ့ပါသည်။ မ-ဘ-သ မှ မူဆလင်ကျောင်းသူများ ခေါင်းစည်းဝတ်ဆင်ခြင်းအပေါ် တားမြစ်ရန်အဆိုပြုခြင်း၊ ဘုန်းကြီးအချို့မှ ဖိအားပေးမှုကြောင့် မူဆလင်များ အစ်နေ့ပွဲကျင်းပမှု သို့မဟုတ် သောကြာနေ့ ဝတ်ပြုပွဲများကို လျှော့ရခြင်း စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့မှာ မူဆလင်များအပေါ် အမုန်းတရားနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ ဆက်လက်ကျင့်သုံး ထောက်ခံ အားပေးခဲ့ပါသည်။

ထို့အပြင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များမှာ ၎င်းတို့၏နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်များ ငြင်းဆိုခံခဲ့ရပါသည်။ လွှတ်တော်နှင့် သမ္မတဦးသိန်းစိန်တို့အကြား နိုင်ငံရေးလွန်ဆွဲမှုကြောင့် အစိုးရမှ “အဖြူရောင်ကတ်ပြားများ” ဟုလည်းသိကြသည့် ယာယီ မှတ်ပုံတင်ကတ်ပြားကိုင်ဆောင်ထားသူများ၏ နိုင်ငံတော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ကို ရုပ်သိမ်းခဲ့ပါသည်။ အဖြူရောင် ကတ်ပြားကိုင်ဆောင်သူ အများအပြားမှာ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များဖြစ်ပြီး ယခင်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲပေးခွင့် ရှိခဲ့ပါသည်။ တစ်ချိန်တွင် လွှတ်တော်မှ အဖြူရောင်ကတ်ပြားကိုင်ဆောင်သူများ၏ မဲပေးပိုင်ခွင့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည့်အခါ ဩဇာ လွှမ်းမိုးမှုရှိသည့် ဘုန်းကြီးများအပါအဝင် အများစုဖြစ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များမှ ဒေါသထွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ ဒေါသ ဖြစ်ပွားပြီးနောက်တွင် မတ်လအကုန်တွင် အဖြူရောင်ကတ်ပြားများ သက်တမ်းကုန်မည်ဖြစ်ပြီး မေလကုန်နောက်ဆုံး ထားပြီး အာဏာပိုင်များထံပြန်အပ်ရန် သမ္မတဦးသိန်းစိန်မှ အမိန့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ပြုခြင်းဖြင့် အစိုးရမှ အဖြူရောင် ကတ်ပြားကိုင်ဆောင်သူများ၏ မဲပေးခွင့်ကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်သာမက လူအများအပြား၏ တစ်ခုတည်းသော မှတ်ပုံတင်ကိုလည်း ဖျက်သိမ်းလိုက်ပါသည်။

ထို့အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်တို့၏ အရာရှိများမှ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များအား ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးကောက်ခံပိုင်ခွင့်ကို ငြင်းဆိုလိုက်ပါသည်။ ဥပမာ လွှတ်တော်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီး ဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် ဦးရွှေမောင်အား မွေးဖွားစဉ်က မိဘများမှာမြန်မာနိုင်ငံသားများမဟုတ်ဟု မှားယွင်းစွာ ပြောဆိုပြီး ၎င်းအားရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပါဝင်အရွေးခံခွင့်ငြင်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ဦးကျော်မင်းသည်လည်း ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် တစ်ဦးဖြစ်ပြီး အလားတူပင် အရည်အချင်းမမီဟု သတ်မှတ်ခံခဲ့ရပါသည်။ အခြားသော မူဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မူဆလင် ၂၈ ဦးသာ နိုင်ငံတစ်ဝန်း ရွေးကောက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါသည် - သို့ရာတွင် တစ်ဦးမျှ အနိုင်ရရှိခြင်းမရှိခဲ့ဘဲ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မူဆလင်များကိုယ်စားပြုမှု မရရှိခဲ့ပါ။

ဒေသတွင်းဒုက္ခသည် ပြဿနာ။ မူဆလင်အများအပြားသည် မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာ ၎င်းတို့၏ဇာတိတွင် စွဲမြဲစွာအခြေချ နေထိုင်ခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခံရမှုများမှ လွတ်မြောက်ရန်အတွက် စွန့်စား၍ အန္တရာယ်ရှိသည့် လှေဖြင့်ခရီးထွက်ခွာခဲ့ကြပါသည်။ ဒုက္ခသည်များဆိုရာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ မဟာမင်းကြီး၏ ပြောဆိုချက်အရ ခန့်မှန်းခြေ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များနှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသား အယောက် ၃၁၀၀၀ ခန့် ပထမ နှစ်ဝက်အတွင်း လှေဖြင့်ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြပြီး ၎င်းအရေအတွက်မှာ ယခင်နှစ်ထက် ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းပိုမို များပြား ပါသည်။ ခိုင်လုံသည့်ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများကို စိုးရိမ်သည်အတွက် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သည်ဖြစ်စေ၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဘဝရရှိရေးအတွက် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သည် ဖြစ်စေ မြန်မာနိုင်ငံမှ ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသူများမှာ တိုင်းပြည်မဲ့ဖြစ်နေပြီး သွားရာအရပ်တွင် အပယ်ခံရပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မေလ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မလေးရှားတို့တွင် လူအများအပြား မြှုပ်နှံ ထားသည်ကို တွေ့ရှိပြီးနောက် အခြေခိုင်မာနေသည့် လူကုန်ကူးမှုနှင့် လူကုန်ကူးသည့်လမ်းကြောင်းများအား ဖြိုခွဲနှိမ်နင်း သည့်အတွက် များသောအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသည့် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များအား သယ်ဆောင် လာသည့် မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားသော လှေများမှာ သောင်တင်နေခဲ့ပါသည်။ ထောင်ပေါင်း များစွာသော သူများမှာ အဆုံးတွင် မလေးရှားနှင့် အင်ဒိုနီးရှားသို့ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း လမ်းခရီးတွင် အများအပြား သေဆုံးခဲ့ပြီး ကျန်အများအပြားမှာ မည်သို့ရောက်နေသည်ကို မသိရှိရပါ။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အစောပိုင်းတွင် ဒေသတွင်း နိုင်ငံများမှ

“ပုံမှန်မဟုတ်သည့် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ အထူးစည်းဝေးပွဲ” နှစ်ရပ် ထပ်ခါပြုလုပ်ခဲ့ပြီး စည်းဝေးတက်ရောက်သူ များမှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူများအပေါ် မည်သို့ကူညီရမည်နှင့် ဒေသတွင်း ၎င်းတို့၏ လှုပ်ရှားမှုအပေါ် လွှမ်းမိုးနေသည့် အရင်းခံအကြောင်းရင်းများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

လူနည်းစု ခရစ်ယာန်တိုင်းရင်းသားများအား ပစ်မှတ်ထားသည့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ။ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် ပဋိပက္ခများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေမှုကြောင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်ကတည်းက အဓိကအားဖြင့် ခရစ်ယာန်များဖြစ်သော ကချင်လူမျိုးအနည်းဆုံး အယောက်တစ်သိန်းမှာ ပြည်တွင်းအိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်နေပါသည်။ ကာလကြာရှည်စွာ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပဋိပက္ခများမှာ ဘာသာရေး သဘောသဘာဝ မရှိသော်လည်း ခရစ်ယာန်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အခြားဘာသာဝင်များအပေါ် ကြီးမားစွာ ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းထိခိုက်မှုများတွင် ရေသန့်ရရှိမှု၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ကုသမှု၊ သင့်တော်သည့် တစ်ကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးနှင့် မိလ္လာစနစ်နှင့် အခြားအခြေခံလိုအပ်ချက်များ ရယူနိုင်မှုနည်းပါးခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ကချင်နှစ်ခြင်း ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းချုပ် (KBC) ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသောအုပ်စုများသည် အိုးအိမ်ဆုံးရှုံးခဲ့သူများကို ကူညီရန် တစ်လုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်ကာလအတွင်း ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့ရှိ ဝတ်ပြုကျောင်းများမှာ တပ်မတော်မှ ပစ်လိုက်သည့် လက်နက်ကျည်ဆံများကြောင့် ကွဲပြားသည့်အချိန်များတွင် ပျက်စီးသွားကြောင်း သိရပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ရှမ်းပြည်နယ် KBC တွင် လုပ်အားပေး ကချင်အမျိုးသမီးကျောင်းဆရာမနှစ်ဦး လူသတ်မှုမှာ ယခုအထိ မဖြေရှင်းနိုင်သေးပါ။ ချင်းပြည်နယ်တွင် လက်ဝါးကပ်တိုင် ထောင်ခြင်း၊ ဝတ်ပြုကျောင်းများ ဆောက်ခြင်းတို့အတွက် ခွင့်ပြုချက်ကို ဒေသခံ အစိုးရမှ ငြင်းဆိုမည်ကို ခရစ်ယာန်အသိုင်းအဝိုင်းမှ စိုးရိမ်နေပါသည်။ ဤသည်မှာ များသောအားဖြင့် လက်ဝါးကပ်တိုင်များ ဖျက်ဆီးကာ ဝတ်ပြုကျောင်းအသစ် တည်ဆောက်ခွင့်ပြုရန် ငြင်းဆိုသည့် အလေ့အထများကို အစိုးရမှ ကာလကြာရှည်စွာ ကျင့်သုံးနေသည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ချင်းအမျိုးသား လူကြီးသူမဖြစ်သူ တျားလ်စမ်မှာ လက်ဝါးကပ်တိုင်ထောင်ပြီး ၎င်းလက်ဝါးကပ်တိုင်ဆောက်ရန် သစ်ပင် ခုတ်လှဲသည့် ဟူသည့် စွပ်စွဲမှုဖြင့် တရားစွဲဆိုမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါသည်။ သြဂုတ်လတွင် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဘုန်းကြီး တစ်ပါးမှ ဘုရားတစ်ဆူတည်ခဲ့ပြီး နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန် ဘုရားကျောင်းဝင်းဟုဆိုသည့်နေရာတွင် အဆောက်အဦနောက်တစ်ခု ဆောက်ခဲ့သဖြင့် ဝတ်ပြုသူ ခရစ်ယာန်များ၏ ဝတ်ပြုနိုင်မှုအပေါ် ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သည်းခံမှုကင်းမဲ့ခြင်းနှင့် အမုန်းတရားထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တစ်လျှောက်နှင့် အထူးသဖြင့် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ ရွေးကောက်ပွဲအခြေအနေတွင် အဆင့်မြင့်နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ခေါင်းဆောင်များမှ မူဆလင်များအပေါ် သည်းခံမှုကင်းမဲ့ခြင်းကို ဆက်လက်ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်သူများက ရွေးကောက်ပွဲဝင်သူများနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများအား အမည်ဖျက်ရန်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်နိုင်မှုအပေါ် ထိခိုက်စေရန် “မူဆလင် ဘက်တော်သား” ဟု အထူးအမည်တပ်ခဲ့ပြီး ခွဲခြားဆက်ဆံမှုရှိသည့် အမျိုးဘာသာ သာသနာ ဥပဒေမူကြမ်းအပေါ် ထောက်ခံမှု (သို့မဟုတ် ကန့်ကွက်မှု) ကို ရွေးကောက်ခံထိုက်ခြင်း ရှိမရှိ တိုင်းတာရန် အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ အမုန်းတရား ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်ဟု ယူဆနိုင်သည့် ပြောဆိုမှု သို့မဟုတ် လုပ်ရပ်များနှင့် / သို့မဟုတ် ဘာသာရေးစော်ကားမှု လုပ်ကိုင်သူများနှင့်ဆက်ဆံရာတွင် မြန်မာအစိုးရမှ စိတ်ဒုက္ခဖြစ်ဖွယ်ရာ ကွဲပြားသည့် အဆင့်အတန်းကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ တစ်ဖက်တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ် ရန်ဟီလီးမှ ဇန်နဝါရီလတွင် အမျိုးဘာသာသာသနာ ဥပဒေမူကြမ်းအပေါ် ဝေဖန်ပြီးနောက် သူမအပေါ် မ-ဘ-သ ခေါင်းဆောင် အရှင်ဝိရသူ၏ အသရေဖျက်ပြီး ဆိုးယုတ်စွာစော်ကားမှုကို အစိုးရမှ တားမြစ်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ၎င်း၏ပြောဆိုချက်များနှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေရန် ပြုလုပ်ရန်လည်း ပျက်ကွက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအတောအတွင်း အစွန်းရောက်သည့် ရည်ရွယ်ချက်များ အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အသုံးပြုသည့်အပေါ် NLD အရာရှိဟောင်း ဦးထင်လင်းဦးမှ ၂၀၁၄ အောက်တိုဘာလတွင် ကန့်ကွက်ပြောဆိုမှုအတွက် ၎င်းအပေါ်ဖြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မတ်လတွင်လည်း ညကလပ် မန်နေဂျာ သုံးဦးဖြစ်သည့် နယူးဇီလန်သားတစ်ဦးနှင့် မြန်မာအမျိုးသားနှစ်ဦးတို့မှ ဟက်ဖုန်းနားကြပ် တစ်ဆင့်ထားသည့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပုံဖြင့်

အွန်လိုင်းကြော်ညာတင်သည်ကို ဘာသာရေးစော်ကားမှုဖြင့် အလုပ်ကြမ်းဖြင့် နှစ်နှစ်ခွဲ အပြစ်စီရင်ခဲ့ပါသည်။ နယူးဇီလန် သားဖြစ်သူ ဖိလစ်ဘလက်ဝတ်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် အကျဉ်းသားများ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးသည့် အထဲတွင် လွတ်ပေး လိုက်သော်လည်း ၎င်း၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် မြန်မာနှစ်ဦးမှာမူ ထောင်တွင်ကျန်နေခဲ့ပါသည်။ အမုန်းတရားနှင့် သည်းခံမှု ကင်းမဲ့သည့် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှုများကို ပြင်းထန်စွာကန့်ကွက်ရမည်မှာ မှန်သော်လည်း လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်မှာ လွတ်လပ်စွာစဉ်းစားခွင့်၊ အသိတရား၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သို့မဟုတ် ယုံကြည်မှုတို့မှ ခွဲထုတ်မရဘဲ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အသရေဖျက်မှုအား ပြစ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ်သတ်မှတ်သည့် ဥပဒေများမှာ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများကို ချိုးဖောက်ရာရောက်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မူဝါဒ

၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိများ၏ အလည်အပတ်ခရီးများ၊ နိုင်ငံတကာ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုအတွက် အထွေထွေသံအမတ် ဒေးဗစ် စေပယ်စတိုင်းနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လွတ်လပ်မှုရုံး ဌာနမှူး သံအမတ်ကြီး အင်ဒရူးဘဲနက်တို့၏ ပထမဦးဆုံး ပူးတွဲအလည်အပတ်ခရီးတို့အပါအဝင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် တက်ကြွစွာ ဆက်လက်ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲများမတိုင်မီတွင် ယုံကြည်စိတ်ချမှုရှိပြီး ပွင့်လင်းကာ အများပါဝင်မှုရှိသည့်ရွေးကောက်ပွဲများကို အားပေးထောက်ခံပြီး "မဲဆွယ်သည့် ကာလတွင် ဘာသာရေးအား ကွဲပြားရေးနှင့်ပဋိပက္ခအတွက် အသုံးပြုရန်အလားအလာ" အပေါ်စိုးရိမ်မှုကို ထုတ်ဖော် ပြသသည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အခြားသောနိုင်ငံ ရှစ်နိုင်ငံတို့မှ စက်တင်ဘာလတွင် ပူးတွဲကြေငြာချက် တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အားပံ့ပိုးမှု၊ မဲပေးသူများအား ပညာပေးခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း အစီအစဉ်တို့ အပါအဝင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်အချို့ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုနှစ်အစောပိုင်းတွင် ယခုအချိန်တွင် ဥပဒေများ ဖြစ်သည့် လူဦးရေထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေမူကြမ်းနှင့် အမျိုးဘာသာသာသနာ ဥပဒေမူကြမ်း သုံးမျိုးတို့မှ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများနှင့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လူနည်းစုများအပေါ် ထိခိုက်နိုင်မည့် အလားအလာကို နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှလည်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပြီး USCIRF နှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများစွာတို့မှာလည်း ထိုသို့ပင် စိုးရိမ်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြား ပိုမိုခိုင်မြဲလာသည့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးကို ၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အသုံးစရိတ်တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုအသုံးစရိတ်တွင် ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှုအပြင် စီးပွားရေးပံ့ပိုးမှုရန်ပုံငွေမှတစ်ဆင့် ပုံမှန်ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့မှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် သိသာသော ပြောဆိုမှုများပါဝင်ပြီး လူ့အခွင့်အရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများ၊ ကပ်ဘေးတုံ့ပြန်မှုတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ အပြင် စစ်ရေးထောက်ပံ့မှုကို ဆက်လက်ပိတ်ပင်ခဲ့ပါသည်။ (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ လက်နက်ပိတ်ပင်မှု CPC သတ်မှတ်ချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ဆောင်ရွက်ချက်တို့မှာ ဆက်လက် သက်ရောက်မှု ရှိနေပါသည်။) နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမှ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းရမည့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတားဆီးရေး အစီရင်ခံစာ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အထူးသဖြင့် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များကို ဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။ မ-ဘ-သအား ဥပမာအဖြစ် အတိအကျဖော်ပြပြီး ဘာသာရေး သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ အပေါ် အကြမ်းဖက်မှုကို ထောက်ခံပြောဆိုသည်ဟု သတ်မှတ်ခံရသူများထံ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ရန်ပုံငွေများ ရောက်ရှိသွားခြင်းမှလည်း တားမြစ်ထားပြီး ပူးတွဲတင်ပြသည့်အစီရင်ခံစာ၏ ရေးသားချက်တွင် မ-ဘ-သ ခေါင်းဆောင် ဦးပီရသူအား သုံးသပ်ရန် အတိအကျတောင်းဆိုထားပါသည်။

ဒုက္ခသည်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၂၀၁၅ ခုနှစ်မေလကုန်တွင် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းမှ တောင်းဆိုချက်အပေါ် တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ \$ ၃ သန်း ထည့်ဝင်ငွေ ကြေညာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုက္ခသည် ၁၄၆၀၀ နီးပါးကို၎င်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇွန်လကုန်အထိ ဒုက္ခသည် ၁၅၅၀၀ ကျော်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ပြန်လည်နေရာချထားခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦး၏ ပြောဆိုချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ပြန်လည် နေရာချထားရေးတွင် ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် အယောက် ၁၀၀၀ ကျော်ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

အကြံပြုချက်များ

NLD အစိုးရအသစ်တွင် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်စရာ များစွာရှိမည်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှာ ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု၊ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် လူ့အခွင့်အရေးများ၏ အရေးကြီးပုံတို့ကို တသမတ်တည်း အားဖြည့်ရန်နှင့် မ-ဘ-သ ကဲ့သို့အုပ်စုများနှင့် ဦးစီရသူကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပြောဆိုချက်များ၊ လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ ခြိမ်းခြောက်မှု အန္တရာယ်ကို စီးမောင်းထိုးပြရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်ပါသည်။ ရှုတ်ချပြောဆိုမှုနှင့်အတူ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ရိုဟင်ဂျာနှင့် အခြားမူဆလင်များ၏ အခွင့်အရေးများအတွက်လည်း ဆက်လက်ဖိအားပေးရမည်ဖြစ်ပြီး ချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်ခြင်း၏ အဖိုးအခကို တိုးမြှင့်ရပါမည်။ နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးစံနှုန်းများကို လိုက်နာရန် မြန်မာအစိုးရအား တိုက်တွန်းအားပေးသည့် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် အစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ မြန်မာပြည်အား CPC အဖြစ် ဆက်လက်သတ်မှတ်ရန်နှင့် အောက်ပါတို့ ဆောင်ရွက်ရန် USCIRF မှ အကြံပြုပါသည် -

- USCIRF ၏ ပုဒ်မ ၄၀၅(ဂ) အရ တရားဝင်တာဝန်ခံစေသည့် သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် မြန်မာအစိုးရနှင့် ချုပ်ဆိုပြီး ၎င်းစာချုပ်တွင် ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအားပေးကာ မြန်မာနိုင်ငံအား အဆုံးတွင် CPC စာရင်းမှဖယ်ရှားသည့် လမ်းကြောင်းသို့ပို့ဆောင်နိုင်သည့် နှစ်ဖက်သဘောတူ တာဝန်ခံမှုများ ချမှတ်ရန်နှင့် ၎င်းတာဝန်ခံမှုများတွင် အောက်ပါတို့အပြင် အခြားတာဝန်များလည်း ထည့်သွင်းရန် -
 - အကြမ်းဖက်မှု ကျူးလွန်သူများ သို့မဟုတ် လှုံ့ဆော်သူများအား စုံစမ်းအရေးယူခြင်းတို့ ပါဝင်သည့် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ဘာသာရေးလူနည်းစုနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုတို့အပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် မူဝါဒများ အဆုံးသတ်ရန် လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ပြနိုင်သော အဆင့်များဆောင်ရွက်ရန်နှင့်
 - လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အဆင့်အတန်းများနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသည့် ကန့်သတ်ချက်အားလုံး ဖယ်ရှားရန်၊
- နိုင်ငံတကာ ပြည်သူ့ရပိုင်ခွင့်များနှင့် နိုင်ငံရေးရပိုင်ခွင့်များဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအသစ်အား အားပေးတိုက်တွန်းရန်၊
- ကွဲပြားသည့်ဘာသာကိုးကွယ်သူများအကြား နားလည်မှုရှိရန်အားပေးပြီး နိုင်ငံရေးတိုးတက်မှုနှင့်အတူ ဘာသာရေးသည်းခံမှုနှင့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ချက်၏ အရေးပါပုံကို သဘောပေါက်စေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ခေါင်းဆောင်များ၊ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်များနှင့် ခရစ်ယာန်အသိုင်းအဝိုင်းများအပါအဝင် ဘာသာရေး လူနည်းစုများ၊

တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများတို့နှင့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်မှု ကိစ္စများ၊ သည်းခံမှု၊ အားလုံးပါဝင်မှုနှင့် ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊

- ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်အသိုင်းအဝိုင်းမှ ၎င်းတို့ရွေးချယ်ထားသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ် ပိုင်ခွင့်ကို လေးစားသည့်အနေဖြင့် လူသိရှင်ကြားရော နှစ်ကိုယ်ကြားပါ ရိုဟင်ဂျာဟူသည့် အသုံးအနှုံးသုံးရန်၊
- ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေအား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း သို့မဟုတ် ရုပ်သိမ်းခြင်းတို့ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းများဖြင့်ဖြစ်စေ ရိုဟင်ဂျာလူဦးရေအတွက် နိုင်ငံသားဖြစ်ရေးအပါအဝင် ဘာသာရေးလူနည်းစုများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများအပေါ် အကာအကွယ်များ ပိုမိုခိုင်မာစေသည့် အရေးပါသော ဥပဒေရေးရာနှင့် ဥပဒေပြုမှု၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေး၊ အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူရေး တာဝန်များရှိသည့် ဒေသခံအစိုးရအရာရှိများ၊ ရှေ့နေများ၊ တရားသူကြီးများ၊ ရဲနှင့် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များအား သင့်တော်သည့် သင်တန်းပေးရေးတွင် ပံ့ပိုးပေးရန်၊
- ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်၊ ၎င်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်လူ့အခွင့်အရေးများ ကျင့်သုံးမှု သို့မဟုတ် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု အတွက် ထိန်းသိမ်းခံနေရသူအားလုံး သို့မဟုတ် အမှုရင်ဆိုင်ရန် စောင့်ဆိုင်းနေသူအားလုံး အကန့်အသတ်မရှိ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဆက်လက်ပံ့ပိုးရန်နှင့် အကြမ်းမဖက်သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များအား ပြစ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်သည့် အလေ့အထကို စွန့်လွှတ်ရေးအတွက် အစိုးရအသစ်အား တိုက်တွန်းရန်၊
- မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ လှုံ့ဆော်ခြင်း၊ ကျူးလွန်ခြင်း သို့မဟုတ် ထောက်ခံ အားပေးခြင်းကဲ့သို့ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့် ချိုးဖောက်မှုများတွင် ပါဝင်သူများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘဏ္ဍာရေးဌာန၏ နိုင်ငံခြားပိုင်ဆိုင်မှုထိန်းချုပ်ရေးရုံး (OFAC) ၏ "အထူးသတ်မှတ်ခံ နိုင်ငံသားများ" စာရင်း၏ စွမ်းအားကိုဆက်လက်အသုံးပြုရန်၊
- ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကို အထူးကြီးလေးစွာ တိုက်ရိုက်ချိုးဖောက်ခဲ့ခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိသူ သို့မဟုတ် တာဝန်ရှိသည်ဟု သိရှိထားသူ မြန်မာအစိုးရအရာရှိများအား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပြည်ဝင်ခွင့် ငြင်းဆိုရန် IRFA ၏ ပုဒ်မ ၆၀၄(က) အသုံးပြုရန်နှင့်
- "ဆက်လက် ပေါ်ပေါက်နေသည့် ပြည်တွင်းပဋိပက္ခနှင့် အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား ဒေသများနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ရှိ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့်" စိုးရိမ်မှုများ အပါအဝင် လူမျိုးစုများ အကြား အကြမ်းဖက်မှုနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ ဆက်လက်ပေါ်ပေါက်နေခြင်းအပေါ် တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ကုမ္ပဏီအချို့နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့အပေါ် ချမှတ်သည့်ဆောင်ရွက်ချက်များဖြစ်သည့် နိုင်ငံတကာ အရေးပေါ်စီးပွားရေးအာဏာများ အက်ဥပဒေ 50 U.S.C. 1701-1706 အရ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအဆင့်သတ်မှတ်ချက်ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် မေလထက်ကျော်လွန်ပြီး သက်တမ်းတိုးရန်။